

**Nr 192. Interpellation av Marlene Burwick (S) om vad som görs åt hygienbristerna i förskolan
KSN-2012-0767**

Vad görs åt hygienbristerna inom förskolan?

Dålig luft, trånga toaletter och kalla golv. Höga bullernivåer och överfulla lokaler. Miljö- och hälsoskyddsnämndens senaste inspektion visar att 60 procent av förskolorna i Uppsala kommun har brister i hygien- och smittskyddsrutinerna. Många av problemen påpekades redan för ett par år sedan men har inte åtgärdats i tillräcklig omfattning. Det här understryker den politiska majoritetens brister gällande ansvaret för lokalförskolningen i kommunen.

Socialdemokraterna anser att en välfungerande förskola tillhör en av de viktigaste verksamheter som Uppsalaborna har rätt att förvänta sig för sina skattepengar. Att förskolan håller en god kvalitet ska vara en självklarhet för barnen och för personalen som vistas där. De brister som har uppvisats i Miljö- och hälsoskyddsnämndens inspektioner står i skarp kontrast till en sådan målsättning. Tillsammans med den akuta brist på förskoleplatser som råder finns det skäl att efterfråga ett bättre helhetsgrepp om pedagogiska lokaler i Uppsala kommun. Det gäller både planering, byggnation och miljö.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga Barn- och ungdomsnämndens ordförande Cecilia Forss (M) följande:

- Vilket besked har kommunalrådet att ge till berörd personal och föräldrar till barn på förskolor som uppvisar brister i hygien- och smittskyddsrutiner?

- Varför har brister i barnens förskolemiljö som påpekats redan för ett par år sedan inte åtgärdats?

*Marlene Burwick
Kommunalråd (S)*

Svar på interpellation om brister i hygien- och smittskyddsrutiner inom förskolan

- 1) Vilket besked har jag att ge berörd personal och föräldrar till barn på förskolor som uppvisar brister i hygien- och smittskyddsrutiner?

Miljökontoret har gjort inspektioner de senaste tre åren. Första året kontrollerades om det fanns rutiner, egenkontroll och ett fungerande miljöarbete enligt Miljöbalken.

Den senaste inspektionen handlade om huruvida upprättade rutiner, egenkontroller mm följs. Sextiotvå förskolor ingick i inspektionen. Sju föll bort av olika anledningar och rapporten bygger på resultaten från femtiofem förskolor. Enligt förskolorna går det inte att jämföra resultaten mellan åren eftersom inspektionerna mäter olika saker. Förskolorna bygger ut egenkontrollen i en takt som miljö- och hälsoskyddsnämnden anser är rimlig.

Ur rapporten:

”Vid 2010 års tillsyn kontrollerade nämnden att förskolorna hade rutiner och att de var dokumenterade. Ingen uppföljande kontroll gjordes huruvida rutinerna fungerar i praktiken om det inte var uppenbara brister eller allvarliga brister.”

Vid den senaste inspektionen konstaterades alltså att rutiner ofta finns men att de inte alltid efterlevs. På samma sätt kan hygienrutinerna fungera väl men de är inte dokumenterade. Alla avvikelser rapporterades som brister oberoende av omfattningen. Sammanfattningsvis säger miljökontoret att det har blivit bättre.

Ur rapporten:

”Utifrån erfarenheter från tillsynsbesöken upplever inspektörerna att förståelsen för

egenkontrollen blir allt bättre bland verksamheterna vilket är positivt och en grundförutsättning för en fungerande egenkontroll. En utveckling verkar vara att förskolorna blir bättre och bättre på att med hjälp av sin egenkontroll förebygga risker för barnens hälsa. En annan upplevd tendens är att verksamheterna delar med sig av varandras rutiner och hur de arbetar med egenkontrollen. Att dela med sig är bra och det bör göras i ännu större utsträckning än vad som görs idag. Sammantaget finns förskolor som har en riktigt bra egenkontroll men det finns också flera förskolor som behöver arbeta mycket mer med frågan.”

Vidare skriver miljö- och hälsoskyddsnämnden:

”Ett förvånande resultat 2011 var att 58 % av verksamheterna har brister i hygienrutiner och smittskyddsåtgärder. Vid tillsynen 2011 granskades hur smittskyddsarbetet fungerar när personer och barn i verksamheten insjuknat samt vilka åtgärder som vidtas vid sjukdomsutbrott, vilket inte gjorts föregående år.”

Dokumenterade hygienrutiner och rutiner vid smittoutbrott finns vid 42% av de 55 statistikförda förskolorna. Rutinerna som granskades var att de finns rutiner vid vilka tillfällen barn och vuxna ska tvätta sina händer, hygienrutiner för rengöring av skötbord vid blöjbyte och rutiner för vad som ska göras när ovanligt många är sjuka och då ett barn insjuknar på förskolan.

Givetvis skall alla förskolor ha dokumenterade rutiner och alla arbetar vidare på detta. Förutom delaktighet i inspektionerna får förskolor inom Vård & bildning kontinuerlig fortbildning i Miljöbalken av miljösamordnaren. Inspektionerna i sig är ett lärande och det blir bättre och bättre ju mer kunskaper och engagemang som finns. Miljösamordnaren har också hand om uppföljning att Miljöbalken efterlevs det vill säga att det upprättas planer mm. Förskolorna har också ett gott samarbete med smittskyddet kring förebyggande åtgärder för att undvika smittspridning.

- 2) Varför har brister i barnens förskolemiljö som påpekats för ett par år sedan inte åtgärdats?

Detta påstående har jag inte lyckats få någon att verifiera. Tvärtom säga att man mätt olika saker de olika åren och att arbetet med framtagande av fler egenkontrollplaner fortgår enligt plan.

Uppsala den 5 juni 2012

Cecilia Forss

Ordförande i barn- och ungdomsnämnden

Nr 192. Svar på interpellation

Svar på interpellation om brister i hygien- och smittskyddsrutiner inom förskolan

- 1) Vilket besked har jag att ge berörd personal och föräldrar till barn på förskolor som uppvisar brister i hygien- och smittskyddsrutiner?

Miljökontoret har gjort inspektioner de senaste tre åren. Första året kontrollerades om det fanns rutiner, egenkontroll och ett fungerande miljöarbete enligt Miljöbalken.

Den senaste inspektionen handlade om huruvida upprättade rutiner, egenkontroller mm följs. Sextiotvå förskolor ingick i inspektionen. Sju föll bort av olika anledningar och rapporten bygger på resultaten från femtiofem förskolor. Enligt förskolorna går det inte att jämföra resultaten mellan åren eftersom inspektionerna mäter olika saker. Förskolorna bygger ut egenkontrollen i en takt som miljö- och hälsoskyddsnämnden anser är rimlig.

Ur rapporten:

”Vid 2010 års tillsyn kontrollerade nämnden att förskolorna hade rutiner och att de var dokumenterade. Ingen uppföljande kontroll gjordes huruvida rutinerna fungerar i praktiken om det inte var uppenbara brister eller allvarliga brister.”

Vid den senaste inspektionen konstaterades alltså att rutiner ofta finns men att de inte alltid efterlevs. På samma sätt kan hygienrutinerna fungera väl men de är inte dokumenterade. Alla avvikelser rapporterades som brister oberoende av omfattningen. Sammanfattningsvis säger miljökontoret att det har blivit bättre.

Ur rapporten:

”Utifrån erfarenheter från tillsynsbesöken upplever inspektörerna att förståelsen för egenkontrollen blir allt bättre bland verksamheterna vilket är positivt och en grundförutsättning för en fungerande egenkontroll. En utveckling verkar vara att förskolorna blir bättre och bättre på att med hjälp av sin

egenkontroll förebygga risker för barnens hälsa. En annan upplevd tendens är att verksamheterna delar med sig av varandras rutiner och hur de arbetar med egenkontrollen. Att dela med sig är bra och det bör göras i ännu större utsträckning än vad som görs idag. Sammantaget finns förskolor som har en riktigt bra egenkontroll men det finns också flera förskolor som behöver arbeta mycket mer med frågan.”

Vidare skriver miljö- och hälsoskyddsnämnden:

”Ett förvånande resultat 2011 var att 58 % av verksamheterna har brister i hygienrutiner och smittskyddsåtgärder. Vid tillsynen 2011 granskades hur smittskyddsarbetet fungerar när personer och barn i verksamheten insjuknar samt vilka åtgärder som vidtas vid sjukdomsutbrott, vilket inte gjorts föregående år.”

Dokumenterade hygienrutiner och rutiner vid smittoutbrott finns vid 42% av de 55 statistikförda förskolorna. Rutinerna som granskades var att de finns rutiner vid vilka tillfällen barn och vuxna ska tvätta sina händer, hygienrutiner för rengöring av skötbord vid blöjbyte och rutiner för vad som ska göras när ovanligt många är sjuka och då ett barn insjuknar på förskolan.

Givetvis skall alla förskolor ha dokumenterade rutiner och alla arbetar vidare på detta. Förutom delaktighet i inspektionerna får förskolor inom Vård & bildning kontinuerlig fortbildning i Miljöbalken av miljösamordnaren. Inspektionerna i sig är ett lärande och det blir bättre och bättre ju mer kunskaper och engagemang som finns. Miljösamordnaren har också hand om uppföljning att Miljöbalken efterlevs det vill säga att det upprättas planer mm. Förskolorna har också ett gott samarbete med smittskyddet kring förebyggande åtgärder för att undvika smittspridning.

- 2) Varför har brister i barnens förskolemiljö som påpekats för ett par år sedan inte åtgärdats?

Detta påstående har jag inte lyckats få någon att verifiera. Tvärtom säga att man mätt olika saker

de olika åren och att arbetet med framtagande av fler egenkontrollplaner fortgår enligt plan.

Uppsala den 5 juni 2012

Cecilia Forss
Ordförande i barn- och ungdomsnämnden